

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 26-09-2017
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPKME
Sagsnr.: 1706174
Dok. nr.: 422296

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 29. august 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 1132 (Alm. del) til ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Astrid Krag (S).

Spørgsmål nr. 1132:

”Ministeren bedes oplyse, hvilke modeller for frit valg på hjemmehjælpsområdet, der anvendes i de øvrige nordiske lande.”

Svar:

Med ”modeller” lægges der i besvarelsen til grund, at der sigtes til, hvilke love og regler der gælder for frit valg af leverandør på hjemmehjælpsområdet.

Besvarelsen er baseret på rapporten ”Ældre i Norden”, som blev udgivet af Nordens Velfærdscenter i november 2015. Rapporten beskriver ikke frit valg på hjemmehjælpsområdet i Norge, hvorfor besvarelsen yderligere er baseret på rapporten ”Brukervalg i kommunal tjenesteyting”, udgivet af Kommunal og moderniseringsdepartementet i Norge i maj 2015.

Norge

I Norge er det kommunerne, der er ansvarlige for hjemmehjælp, og den enkelte kommune vælger selv, hvordan den vil tilvejebringe den nødvendige hjælp. Det er ikke lovpligtig for kommunen at tilvejebringe frit valg af leverandør, men den enkelte kommune kan vælge enten at ansætte eget personale eller indgå en aftale med en privat leverandør af hjemmehjælp.

Sverige

I Sverige blev ”Lagen om valfrihetssystem (LOV)” indført i 2009. Loven regulerer, hvordan kommunerne skal organisere det frie valg indenfor blandt andet ældreområdet. Med loven er det op til den enkelte kommune at bestemme, om den vil indføre frit valg af leverandør af hjemmehjælp. Der er således ikke noget lovkrav for kommunerne om at tilvejebringe frit valg som i Danmark. Det er kommunerne, der fastlægger prisen, hvorfor der udelukkende konkurreres på kvalitet.

Lovgivningen er blevet fulgt op af et såkaldt ”stimulansbidrag”, som kommunerne kunne søge til at forberede og udvikle valgfrihedssystemer i overensstemmelse med LOV. I perioden 2008–2010 ansøgte 212 kommuner om stimulansbidraget (ud af 290 kommuner), og der blev fordelt i alt 305 mio. SEK. I 2011 besluttede regeringen at tilføre nye stimulansmidler, og i perioden 2011–2014 fordelte Socialstyrelsen yderligere næsten 72 mio. SEK til 122 kommuner. Det vil sige i alt 377 mio. SEK.

Finland

Det er kommunerne der har ansvaret for hjemmehjælp i Finland, og den enkelte kommune afgør selv, hvordan den tilvejebringer den hjælp, borgeren har ret til. Den enkelte kommune er således ikke forpligtet til at tilbyde et frit valg af leverandør af

hjemmehjælp, men vælger selv, om den vil tilbyde offentlige hjælp eller indgå en aftale med en privat leverandør.

Med venlig hilsen

Thyra Frank / Kjersti Metliaas